సద్గురు శ్రీ నాన్నగారి అనుగ్రహ భాషణములు, పాలకొల్లు, 30-4-2000

ప్రియమైన ఆత్మబంధువుల్లారా,

మనకు చదువు ఉండవచ్చు, ధనం ఉండవచ్చు. వాటిని సద్వినియోగం చేసుకొంటే పుణ్యాన్ని తీసుకొని వస్తాయి, దుర్వినియోగం చేసుకొంటే పాపాన్ని తీసుకొని వస్తాయి. మనం ఆధ్యాత్మికంగా అభివృద్ధి పొందాలంటే చదువు సరిపోదు, ధనం సరిపోదు, సహనం ఉండాలి. సహనం ఆధ్యాత్మిక జీవితానికి పునాది వంటిది. మనకు ఆత్మజ్ఞానం లేదు, విషయజ్ఞానం ఉంది. విషయజ్ఞానం కూడా అజ్ఞానములో భాగమే. విషయజ్ఞానం వలన అజ్ఞానం నశించదు, ఆత్మజ్ఞానం వలన అజ్ఞానం నశిస్తుంది. మనకు మూడు అవస్థలు తెలుసు. గాఢనిద్ర, స్వప్నావస్థ, జాగ్రదవస్థ మనకు తెలుసు. ఈ మూడు అవస్థలు అజ్ఞానమే. ఈ మూడు అవస్థలకు ఆధారంగా ఒక అవస్థ ఉంది. దానినే తురీయం అంటారు. దానిని తెలుసుకోవటమే జ్ఞానం. పూర్వం మనకు ఇటువంటి దేహాలు అనేకం అయిపోయాయి. ఆ దేహాలు కాలి బూడిద అయిపోయాయి. అవి మనకు జ్ఞాపకం లేవు. అయితే ఆ దేహాలలో చేసిన పనులు సంస్కారములుగా, వాసనలుగా లోపల పడి ఉన్నాయి. వాటిని తొలగించుకోవటానికే సాధన. మీరు ఎవరు అంటే కులం పేరు, మతం పేరు చెపుతారు. ఇవి అన్నీ మనస్సు కల్పించినవే. నీ లోపల ఉన్న సద్వస్తువు ఒక కులం కాదు, ఒక మతం కాదు, ఒక ప్రాంతానికి సంబంధించినది కాదు. అది చావు లేనిది, స్వతంత్రమైనది. అది శాంతిగా ఉంటుంది, జ్ఞానంగా ఉంటుంది, అనంతంగా ఉంటుంది. దానిని ఎరుకలోనికి తెచ్చుకోవటానికి ఈ శరీరాన్ని, మనస్సును ఉపయోగించుకో ఇది వేదం యొక్క ఆదేశం. సంసారంలో ఏదో కష్టాలు వస్తూనే ఉంటాయి, వాటిని భరించాలి. వాటిని భరించే శక్తి నేర్చుకొంటే నీ హృదయం యొక్క లోతులు పెరుగుతాయి.

ఇప్పుడు మనకు శరీరం కనిపిస్తోంది. కాని భగవాన్ ఏమంటారు అంటే ఈ శరీరం ఇప్పుడు కూడా లేదు అంటారు. శరీరం ఇప్పుడు మనకు కనిపిస్తోంది కదా శరీరం ఇప్పుడు కూడా లేదు అంటే ఎలా కుదురుతుంది. దానికి ఆయన ఏమి చెపుతున్నారు అంటే ఒక కాలంలో ఉండి ఇంకో కాలంలో లేనిది ఎప్పుడూ లేనట్లే అని చెపుతారు. ఈ శరీరం ఇప్పుడు ఉంది, ఇంకా కొంత కాలం తరువాత ఇది ఉండదు. అందువలన ఇది ఇప్పుడు

కూడా లేనట్లే అని చెపుతారు. మన శరీరం ఉన్నా లేకపోయినా, ఈలోకం కనిపించినా కనిపించకపోయినా ఎప్పడూ ఉండే వస్తువు ఒకటి ఉంది. దానిని తెలుసుకోవటానికి మూడు అవసరం అని చెపుతారు. 1. ఆహార నియమం, 2. ఏకాంత వాసం 3. బ్రహ్మ విచారణ. ఆహారందగ్గర జాగ్రత్తగా ఉండాలి. మనం తినే ఆహారంలో స్థూలరూపం మలంగా మారుతుంది. మధ్యరూపం మాంసంగా మారుతుంది. సూక్ష్మరూపం మనస్సుగా మారుతుంది. శరీరాన్ని ఎక్కడ కోసినా మాంసమే. ఈ మాంసమయ శరీరాన్ని మంత్రజపం చేసి, ధ్యానం చేసి మంత్రమయం చేసుకో, ధ్యాన మయం చేసుకో. అప్పడు వస్తువు నీకు ఎరుక లోనికి వస్తుంది అని భగవంతుడు చెపుతున్నాడు. సాధన మనస్సుతో చేస్తావు. మనస్సు తినేఆహారం నుండి వస్తుంది. అందుచేత ఆహారం విషయంలో జాగ్రత్తగా ఉండు. ఆహారం తినేటప్పడు నిశ్చలమనస్సుతో ఉండు, ఆకలికి సరిపడ తిను అంతేగాని రుచికోసం అధికంగా తినవద్దు. నియమములు అనేకం ఉన్నాయి అన్నింటికంటే ఆహారనియమము ఉత్తమమైనది అని భగవాన్ చెప్పారు. పదిమందిలో ఉన్నప్పడు మనస్సులో ఏమి ఉందో మనకుతెలియదు. ఇంటిలో ఏకాంతంగా ఉన్నప్పడు మన మనస్సులో ఏమి ఉందో మనకు తెలుస్తుంది. స్కానింగ్ తీసినప్పడు మీ శరీరంలో ఉన్న రోగములు ఎలా తెలుస్తాయో, అలాగే ఏకాంతవాసంలో ఉన్నప్పడు మీ మనస్సులో ఉన్న దోషములు మీకు తెలుస్తాయి. శరీరాన్ని గదిలో కూర్చోబెట్టి మనస్సును ఎక్కడో తిప్పటం ఏకాంతవాసం కాదు. ఎక్కడ తలంపులు లేవో అది ఏకాంతవాసం అని మళయాళ స్వామివారు చెప్పారు. ఆ స్థితికి మనం ఇప్పడే వెళ్ళలేక పోవచ్చు కాని మనం ఏకాంతంగా కూర్చొంటే మనలోని బలహీనతలు మనకు తెలుస్తాయి.

నీలోపల బ్రహ్మం ఉంది. అది నీకు తెలియటంలేదు. నీకు తెలియనంత మాత్రం చేత అది లేకపోవటం అంటూ లేదు. కేవలం ఆసనాలు వేసినంత మాత్రం చేత అది తెలియబడదు. అది సత్యం. అది అనంతం. అది ఎవరికి తెలుస్తుంది అంటే ధర్మాన్ని ఎవరైతే ఆచరిస్తున్నారో వారికి తెలుస్తుంది. నీవు ఆ వస్తువు దగ్గరకు వెళితే భయం ఉండదు. మనస్సుతో ఉంటే ఏ నిమిషానికి ఆ నిమిషం ఏదోరకమైన భయం వెంటాడుతూ ఉంటుంది. హృదయంలోనికి వెళితే అభయస్థితి కలుగుతుంది.

భక్తి అంటే చాలా తేలిక అనుకొంటారు. ఎంతో కష్టపడ్డవారికి, పూర్వ పుణ్యం ఉన్న వారికి భక్తి కలుగుతుంది. లేకపోతే భక్తి కలుగదు. వారికి ఉన్న భక్తి మనకు కనబడుతుంది

గాని దాని వెనకాల ఎంత కష్టం ఉందో మనకు తెలియదు. భక్తి అంటే సామాన్యం కాదు ఎంతో పూర్వ పుణ్యం ఉంటే గాని భక్తి రాదు. భక్తి అనే పులి మీదగ్గర ఉంటే ఇంక మేకలు, గొర్రెలు రావు అంటే విషయాలు మీ దగ్గరకు రావు, మిమ్మల్ని భాధించవు. నీ హృదయంలో ఉన్న వస్తువు ఎంత నిర్మలమైనదో, ఎంత పవిత్రమైనదో నీ మనస్సు కూడ అంత నిర్మలమైతే, అంత పవిత్రమైతే నీ మనస్సు వెళ్ళి అందులో లీనమౌతుంది. హృదయంలోనికి వెళ్ళి నీ మనస్సు కరిగిపోయేటంత భక్తి నీకు ఉండాలి. జ్ఞానం కావాలి, జ్ఞానం కావాలి అంటే జ్ఞానం రాదు. ఉపాసన ఉండాలి, దానికి సంబంధించిన పునాది ఉండాలి, దాని కోసం నీవు తపించాలి. ఉపాసన చేయటానికి అనేక కేంద్రములు ఉన్నాయి. హృదయంలో నీ మనస్సును నిలబెట్టి ధ్యానం చేస్తూ ఉంటే అది ఉత్కృష్టమైన ఉపాసన. ఆత్మ సాక్షాత్కారం పొందటానికి రెండు ముఖ్యమైన మార్గములు ఉన్నాయి. శరణాగతి మార్గం, విచారణామార్గం. భగవంతుడు చెప్పినట్లు మనం నడచుకోవాలి అని అనుకోవటం లేదు, మనం చెప్పినట్లు ఆయనవినాలి అనుకొంటున్నాము అది శరణాగతిమార్గం కాదు. ఆయన ఆజ్ఞననుసరించి జీవిస్తే అది శరణాగతి మార్గం. ఈ మధ్య ఒక రమణ భక్తుడు చెప్పాడు. నాకు భక్తి ఉంది నా భార్యకు భక్తి లేదు అని నేను అనుకొనేవాడిని కాని నాకే భక్తి లేదు ఆవిడకు భక్తి ఉంది అని నాకు ఎప్పుడు తెలిసింది అంటే 15 సంవత్సరములకు పూర్వం మా కోడలు యాక్సిడెంట్‌లో చనిపోయింది. ఏమిటి కోడలు ఇలా చనిపోయింది అని రమణమహర్షిమీద నాకు భక్తి పూర్తిగా పోయింది. కోడలు మరణవార్త విన్నప్పుడు నాలో రియక్షన్ వచ్చింది. కాని నా భార్య ఆ వార్త వినక ముందు ఎలా ఉందో విన్న తరువాత కూడా అలానే ఉంది. ఆవిడలో ఏమీ రియాక్షన్‌రాలేదు. నా భక్తి అల్లరి భక్తి, ఆవిడ భక్తి నిదానమైన భక్తి అని అప్పుడు నాకు తెలిసింది. ఈశ్వరసంకల్పాన్ని మనం గౌరవించాలి కదా అని చెప్పింది. ఆవిడ బేలెన్స్ తప్పకుండా భక్తిగా ఉండటంవలన ఆవిడను చూసి నేను మరలభక్తి నేర్చుకొన్నాను. కళ్ళతో చూసి వాడికి భక్తి ఉంది, వీడికి లేదు అని చెప్పలేము. పరీక్షాసమయం వచ్చినప్పుడు అది తెలుస్తుంది. పరీక్షల ద్వారా మీ చైతన్య స్థాయిని పెంచుతాడు అందువలన పరీక్షలు వస్తే కంగారుపడకండి అవి మీ మంచి కోసమే పంపుతాడు.

ప్రపంచంలో ఏ వస్తువును మనం శాంతితో పోల్చలేము. అట్టిది శాంతి. అదే ఆత్మ. కొంతమందికి బాహ్యంగా అన్నీ ఉంటాయి. శాంతి ఉండదు., కొంతమందికి బాహ్యంగా ఏమీ లేకపోయినా శాంతిగా ఉంటారు. వారు చక్రవర్తులలాగ జీవిస్తారు.

5-7-2000

కర్పూరం కాలిపోయిన తరువాత ఏమీ మిగలదు. మనస్సు కూడా కర్పూరం వంటిదే. మనస్సును హృదయంలో నిలబెట్టి ఉంచితే కర్పూరం కాలిపోయినట్లుగా మనస్సు కూడా పూర్తిగా కాలిపోతుంది. ఇంక ఏమీ మిగలదు. మనస్సుపోతే నీవు పోతావు అనుకోవద్దు మనస్సు పోతే నీవు ఎవరో నీకు తెలుస్తుంది. మనస్సే నేను అని నీవు అనుకొంటున్నావు. మరి గాఢనిద్రలో నీకు మనస్సు ఉందా? అక్కడ మనస్సు లేదు. మనస్సు లేకుండా గాఢ నిద్రలో నీవు ఉన్నావు కదా. అది ఎవరు? అదే ఆత్మ, అదే బ్రహ్మం. నేను మూర్తి ధ్యానం చేసుకొంటున్నాను. ఇది జ్ఞానం పొందటానికి ఉపయోగపడుతుందా అని ఒక భక్తుడు అడుగుతున్నాడు. తప్పకుండా ఉపయోగ పడుతుంది అని చెప్పారు. ధ్యానం చేయగా చేయగా మనస్సుకు ఏకాగ్రత వస్తుంది. నామ జపం వలన కూడా మనస్సుకు ఏకాగ్రత వస్తుంది. పశువును కట్రాడుకు కట్టేస్తే ఎలా పడి ఉంటుందో అలాగే మనస్సును ఒక నామంతోగాని, ఒక రూపంతో గాని కట్టేస్తే స్థిరంగా పడి ఉంటుంది, మనస్సుకు చాపల్యం తగ్గుతుంది. ఒక నామాన్ని కాని, రూపాన్ని గాని స్థిరంగా పట్టుకొని ఉంటే ఇతర భావాలు రావు. మన జీవితంలో వ్యవహారం అంతా తలంపులను బట్టి ఉంటుంది, ఆ తలంపుల విషయంలో మనం జాగ్రత్తగా ఉండటంలేదు. ఆధ్యాత్మికంగా అభివృద్ధి లేకపోవటానికి కారణం ఇదే. మనం శరీరానికి ఇచ్చే ప్రాముఖ్యత మనస్సుకు ఇవ్వటంలేదు. దేహగతమైన జీవితం స్మశానంతో ఆగిపోతుంది, మనోగతమైన జీవితం పునర్జన్మకు కారణం అవుతుంది. అహంభావన ఉన్నప్పుడు ఒక నామాన్ని జపించటం గాని, ఒక రూపాన్ని ధ్యానించటం గాని చేసుకోవచ్చు. అహంభావన దాటి వెళ్ళినప్పుడు నీకు నామంతోగాని, రూపంతో గాని పనేలేదు.

నీ హృదయంలో ఉన్న సద్వస్తువుతో కలసి ఉంటేనీకు ఏమీ అక్కరలేదు. నీ హృదయంలో ఉన్న సద్వస్తువుతో ఏకంగా ఉండలేకపోతే బాహ్యంగా ఉన్న సత్పురుషులతో సహవాసం చెయ్యి. చాలామంది ఏదైనా కష్టం వస్తే దేవుడిని తిడతారు. మనకు పూర్వజన్మలో ఉన్న దోషమే కష్టరూపంలో వస్తుంది. మనకు ఏదైనా మంచి జరుగుతోంది అనుకోండి పూర్వజన్మలో ఉన్న పుణ్యమే మంచిగా వస్తుంది. దీనికి దేవుడికి ఏమీ సంబంధం లేదు. నీవు పూర్వజన్మలో చేసిన దానికి ఫలితాన్ని ఇస్తున్నాడు. నీవు చేసినదే నీకు ఇస్తాడు. నీవు చేసినదే నీకు ఎదురు వస్తుందిగాని నీవు చేయనది నీకు రాదు. చీకటి పోవాలి, చీకటి పోవాలి అంటే చీకటి పోతుందా, పోదు. ఎప్పటి వరకు ఉంటుంది అంటే సూర్యుడు ఉదయించే వరకు చీకటి అలాగే ఉంటుంది. అలాగే ఈ చావులు,

పుట్టుకలు రాకూడదు, మరణంలేనిస్థితికి ఎదిగిపెళ్ళాలి అంటే నీవు పెళ్ళలేవు. ఎప్పటి వరకు పెళ్ళలేవు అంటే లోపల ఉన్న జ్ఞానం నీకు అనుభవంలోనికి వచ్చే వరకు నీవు మరణం లేని స్థితికి పెళ్ళలేవు. బయట ఉన్న చీకటి సూర్యుడు ఉదయిస్తేనే గాని పోదు అలాగే లోపల ఉన్న అజ్ఞానం ఆత్మజ్ఞానం కలిగేవరకూ అది నశించదు. దేహబుద్ధి నశించిన తరువాత గాని లోపల ఉన్న ఆత్మవస్తువు నీకు వ్యక్తం కాదు. పని చేస్తే ఈ ప్రపంచం అంతా నాది అనుకొని పనిచెయ్యి లేకపోతే ఈ ప్రపంచంలో ఏదీ నాది కాదు అనికొని పనిచెయ్యి. ప్రపంచం అంతా నాది అనుకొని పనిచేయటం కర్మయోగం. ఏదీ నాది కాదు అనుకొని పనిచేయటం జ్ఞానయోగం. ఈ రెండు మార్గాలలో ఏ మార్గం ద్వారా ప్రయాణం చేసినా నీకు మోక్షం కలుగుతుంది. కొంతమంది మనలను పొగుడుతూ ఉంటారు. కొంతమంది మనలను విమర్శిస్తూ ఉంటారు. సమాజంలో ఇవి రెండూ సహజంగా జరుగుతూ ఉంటాయి. పొగిడినప్పుడు పొంగిపోయి, విమర్శించినప్పుడు కృంగిపోతున్నాము అనుకోండి ఇంక మనకు ఆత్మజ్ఞానం కలుగదు. నింద, స్తుతి ఈ రెండింటిని దాటి పెళితే గాని నీకు ఆత్మజ్ఞానం కలుగదు. భక్తి అంటే కేవలం ఉదయం పూజచేసుకోవటమే కాదు. నిందకు స్తుతికి తట్టుకొని నీ మనస్సును సమానంగా ఉంచుకోవటం కూడా భక్తే. నిందకు, స్తుతికి నీ మనస్సు వ్యాకులత చెందుతూ ఉంటే నీకు భక్తి లేదు అని అర్థం. ఏది నిజమైన భక్తి అంటే భగవంతుని యందు ప్రేమ ఉండాలి, భగవంతునితో అనుబంధం ఉండాలి. అది కోరికకు పరిమితం అవ్వకూడదు. మనం ఏదైనా కోరిక పెట్టుకొని దేవుని ప్రార్థిస్తున్నాము అనుకోండి నిజంగా మనం దేవుని ప్రార్థించము, కోరికనే ప్రార్థిస్తాము. దేవుని ధ్యానం చేయుము, కోరికనే ధ్యానం చేస్తాము. మనం దేవుని ధ్యానం చేస్తున్నాము అని అనుకొంటాము గాని మన కోరికనే మనం ధ్యానం చేస్తాము.

దేహం ఏ ప్రారబ్దం అనుభవించటానికి వచ్చిందో ఆ ప్రారబ్దం ప్రకారం దేహయాత్ర జరుగుతూ ఉంటుంది. మన ఇష్ట ప్రకారం మనం ప్రవర్తించలేము. దేహ ప్రారబ్దంలో ఉన్నది నీకు కోరిక లేకపోయినా అది జరిగిపోతుంది. ప్రారబ్దంలో లేనప్పుడు నీకు కోరిక ఉన్నా అది జరుగదు. కర్త అనేవాడు లేకపోతే నీవు అనుకొన్నవి అన్నీ జరిగిపోవాలి. మనం అనుకొన్నవి అన్నీ జరగటం లేదు. కొన్ని జరుగుతున్నాయి. కొన్ని జరగటంలేదు దీనికి కారణం ఏమిటి అంటే నీ దేహప్రారబ్దంలో ఉంటేనీవు కోరుకోకుండానే అది జరుగుతుంది. ప్రారబ్దంలో లేకపోతే నీవు కోరుకొన్నా అది జరగనే జరుగదు. అందువలన దేహాన్ని

ప్రారబ్ధానికి విడిచిపెట్టు. అయితే నీవు చేయవలసిన సాధన ఏమిటి అంటే దానితో తాదాప్యం చెందకు. దేహం ద్వారా మంచో, చెడ్డో జరుగుతూఉంటుంది. దేహానికి మరణం రావలసినప్పుడు అది వస్తుంది. ఆ దేహం ద్వారా ఏమి జరగాలో ఈశ్వర నిర్ణయం ప్రకారం అది జరుగుతుంది. నీవు దేహంతో తాదాప్యం చెందకు. ఎప్పుడైతే దేహంతో నీకు తాదాప్యం లేదో అప్పుడు దుఃఖం నశిస్తుంది. నీ దేహం ఏ పని మీద అయితే వచ్చిందోఅది నీకు ఇష్టం ఉన్నా, ఇష్టం లేకపోయినా అది జరుగుతుంది కాబట్టి ఇష్టంతో చెయ్యి. కొంతమంది ఇంటిదగ్గర ముసలి వారిని చూసేటప్పుడు కాఫీ ఇస్తారు, అన్నం పెడతారు గాని మూలుక్కొంటూ ఉంటారు. అలా చెయ్యవద్దు, ఇష్టంగా చెయ్యి ఎందుచేతనంటే నీ దేహప్రారబ్ధంలో ఆ డ్యూటీ నీవు చెయ్యవలసి ఉంది. నీవు ఆ పని ఎలాగూ చెయ్యాలి కాబట్టి ఇష్టంతో చెయ్యి. ఇష్టంగా చేస్తే కొత్త వాసనలు రావు, పాత వాసనలు నశిస్తాయి. దైనందిన జీవితంలో నీవుచేసే పనే ఇష్టంగా, ప్రేమగా, భక్తిగా, శ్రద్ధగా చేస్తూ ఉంటే ప్రారబ్ధం నశిస్తుంది, దేహాభిమానం నశిస్తుంది, నిష్కామకర్మ ద్వారా నీవు తరిస్తావు. నీ కంటిని క్రిందకు త్రిప్పితే భూమి కనిపిస్తుంది, పైకి త్రిప్పితే ఆకాశం కనిపిస్తుంది. అలాగే నీ అంతఃకరణాన్ని భగవంతుని వైపుకు త్రిప్ప నీకు భగవదనుభవం కలుగుతుంది. నీవు హృదయం వైపుకు త్రిప్పటం లేదు, ప్రకృతి వైపుకు త్రిప్పతున్నావు అందువలన ప్రకృతి ఒక్కటే నిజం అని నీకు అనిపిస్తుంది. అప్పుడు ప్రకృతి నిన్ను వెంటాడుతుంది, నిన్ను పీడిస్తుంది.

నాకు లెక్కలు రావు అని కూర్చుంటే నీకు లెక్కలు వచ్చేయవు. లెక్కలు చెప్పే టీచర్ దగ్గరకు వెళ్ళి లెక్కలు చెప్పించుకో. అలాగే నాకు జ్ఞానం గురించి తెలియదు అని కూర్చోవద్దు. మహాత్ములను ఆశ్రయించి, జ్ఞానులను ఆశ్రయించి వారి అనుగ్రహాన్ని పొంది వారి దగ్గర ఆత్మజ్ఞానం శ్రవణం చేసి, అర్థం చేసుకొని, ఆచరిస్తే నీవు కూడా జ్ఞానివి అవుతావు. ఈ సృష్టికి ఎవడైతే కర్తో వాడి మీద నీ మనస్సును నిలబెట్టి ఉంచితే నీ మనస్సు అణిగిపోతుంది, జరగవలసినది జరిగిపోతుంది. మధ్యలో నీ మనస్సును అడ్డురానియ్యకు, ఈ సైతానును ఒక ప్రక్కన పెట్టు. భగవంతుని పట్ల భక్తి కలిగి ఉంటే అక్కరలేని విషయాలు నిన్ను బాధపెట్టవు. నీవు ఎవడినైతే స్మరిస్తున్నావో వాడే అక్కరలేని తలంపులను మాయ చేస్తాడు. మన భారం అంతా భగవంతుని మీద వేసి, మన డ్యూటీ మనం చేయాలి. ఈ దేహంతో, మనస్సుతో ఏది చేసినా ఆయనకే సమర్పించు. నీ వాక్కు నిర్మలంగా ఉండాలి, నీ మనస్సు నిర్మలంగా ఉండాలి. నీ మనస్సు కంట్రోలులో ఉంది

అనుకోండి, శాంతిగా ఉంది అనుకోండి, రాగద్వేషములు నీ మనస్సును అల్లరి చేయటం లేదు అనుకోండి ప్రాణాయామం మీరు ప్రత్యేకంగా చేయనక్కరలేదు, దాని అంతట అదే జరిగిపోతూ ఉంటుంది. గాఢ నిద్రలో మనం ఏదైతే కాదో అందులోనుండి వేరుపడుతున్నాము. జాగ్రదవస్థలోనికి వచ్చాక గొడవలు అన్నీ వస్తున్నాయి. మనం ఏదైతే కాదో వాటిని ఒకోదానిని ఇది మనం కాదు, ఇది మనం కాదు అనిగెంటుకొంటూ వస్తే గాఢనిద్రలో ఏ స్థితి అయితే ఉందో ఆ స్థితిని జాగ్రదవస్థలో అనుభవిస్తాము, అదే మోక్షం. నా అహంకారము పోగొట్టుకోవటం ఎలాగ అని చాడ్విక్‌గారు భగవాన్‌ను అడిగారట. నీకు అహంకారం ఉందో లేదో చూసుకో. నీకు అహంకారం నిజంగా లేదు, ఉంది అని నీవు అనుకొంటున్నావు. లేదు అన్న విషయం తెలుసుకో సరిపోతుంది అని భగవాన్ చెప్పారు.

సద్గురు శ్రీ నాన్నగారి అనుగ్రహ భాషణములు 12-5-2000, దర్భరేవు

ప్రియమైన ఆత్మబంధువుల్లారా!

భగవంతుడు వేరు, జ్ఞాని వేరు కాదు. భగవంతుడి స్వరూపాన్ని పొందినవాడినే జ్ఞానిఅని పిలుస్తారు. బ్రహ్మం గురించి చెప్పాలంటే ఆ స్థితిని పొందినవాడు చెపితే అది సరళంగా, సరసంగా ఉంటుంది, వినేవారి హృదయానికి హత్తుకొంటుంది. అందరి హృదయాలలో సద్వస్తువు ఉంది, జ్ఞానిలో ఉంది, అజ్ఞానిలో కూడా ఉంది. ఎవడి హృదయం అయితే పవిత్రం అయ్యిందో, పరిశుద్ధం అయ్యిందో వాడిలో ఆత్మజ్యోతి వ్యక్తమవుతుంది. హృదయం పరిశుద్ధం కాకపోతే అది లోపల ఉన్నా అది మనకు వ్యక్తం కాదు. అది తెలియని వాడిని దుఃఖం వెంటాడుతుంది, దానిని తెలుసుకొన్నవాడు సుఖి అవుతాడు. ఆ వస్తువు యొక్క స్వరూపమే ఆనందం. ఆ స్వరూపాన్ని విడిచి పెట్టి సుఖాన్వేషణ కోసం మనస్సు ఇంద్రియాల ద్వారా బయటకు వచ్చే అవకాశం లేదు. గురువు యందు గౌరవం ఉండాలి, భక్తి ఉండాలి, గురువు పట్ల అద్వైతభావన పనికి రాదు. గురువు పట్ల అద్వైత భావన ఉంటే వాడికి ఉపదేశం పొందే అర్హత ఉండదు కదా అని భగవాన్‌ను అడుగుతున్నారు. దానికి భగవాన్ అవును అని చెపుతూ కాని గురువు ఉండేది అంతరంగంలో. నిజమైన గురువు ఎక్కడ ఉన్నాడు మన హృదయంలో ఉన్నాడు. గురువు అంటే ఆత్మ, చైతన్యం. గురువు ఎంతలోతులలో ఉన్నాడో అంత లోతులలోనికి వెళ్ళటానికి మనకు శక్తి సరిపోవటం లేదు. గురువు చెప్పిన మాటలు శ్రవణం చేయాలి. మాటల పట్ల నీకు శ్రద్ధ ఉండాలి దానికి సజీవమైన విశ్వాసం అవసరం. గురువు చెప్పిన